

September 2017

BOMENBUREN

stichting

BOMENBUURT GRIFFIOEN

Middelburg

Website: www.griffioengroen.com

Mail: stboomgrif@zeelandnet.nl

Hittestress

Al is het deze zomer niet gebleken, de verwachting is dat ook in Nederland door de klimaatverandering hittegolven steeds vaker, langduriger en intenser zullen voorkomen. Gemeenten bereiden zich daarom voor op hogere temperaturen en ook op hittegolven. Wageningse meteorologen meten daarvoor op vele plaatsen de invloed van bebouwing, vegetatie, water, wind en schaduw op de plaatselijke temperatuur. Niet verrassend is dat groen in de stad verkoelt in een warme periode. Groen verbetert daarnaast het milieu, zorgt voor een rijke biodiversiteit, vermindert luchtvervuiling, zorgt voor waterberging en dempt geluidshinder. Kortom, groen is essentieel voor een klimaatbestendige en duurzame omgeving.

Ook in Middelburg worden dit jaar de temperatuur, luchtvochtigheid, zonnekracht en windsnelheid gemeten. Uit de cijfers over het eerste halfjaar (waarin de warme junimaand) blijkt dat in versteende gebieden zoals het centrum van Middelburg de minimumtemperatuur zo'n 1,5 tot ruim 2 graden hoger is dan in een groene wijk zoals de Bomenbuurt (PZC 11 augustus). En uiteraard straalt in iedere wijk een tuintje met tegels meer hitte af dan een groen tuintje.

Wie wil ons materiaal onderhouden?

Het groenonderhoud in onze Bomenbuurt wordt gedaan door vrijwilligers. De Stichting Bomenbuurt Griffioen zorgt daarbij voor het materiaal zoals spaden, harken, kappers, snoeischaars, enz. Wil je dit materiaal goed bruikbaar houden dan moet er ook onderhoud aan gedaan worden. Denk daarbij aan schoonhouden, weer scherp maken en in olie zetten. [Wie zou dit willen doen?](#)

Misschien kunt u niet meehelpen op de maandelijkse onderhoudsavond maar wilt u wel dit karweitje (wat in de komende maanden gedaan kan worden op een moment waarop het u uitkomt) voor uw rekening nemen. Neemt u dan contact op met Marien Boonman, Eikenlaan 17, tel. 06 15 60 31 27.

Het ecologieproject van de CSW (3)

In het eerste artikeltje zagen we waarom leerlingen van klas 2 van de CSW eind juni met apparatuur door onze buurt liepen en wat het doel was van dit ecologieproject. In het tweede artikeltje volgden we een groep leerlingen die moesten onderzoeken waar in onze wijk de voormalige kreekkruggen en poelgronden te vinden zijn, welke planten er op verschillende plaatsen in onze wijk groeien (dus welke verschillende grondsoorten er blijkbaar zijn) en hoe de plantengroei in de vijver aan de Berkenlaan is. Nu het derde en laatste stukje.

Voor een andere groep leerlingen is de onderzoeksvraag: *“Als jullie kijken naar de ontstaansgeschiedenis, de hoogteligging, de planten (flora) en dieren (fauna) en de functie van vijver en watergang, kunnen jullie dan de verschillen tussen de vijver in Park de Griffioen en de Domburgse watergang verklaren?”*

De deelvragen zijn: (1) *Welke verschillen zijn er te vinden in planten en dieren tussen deze vijver en de Domburgse Watergang? Hoe zijn die verschillen te verklaren?* en (2) *Welke verschillen in hoogteligging tussen de vijver van Park de Griffioen en de Domburgse Watergang kunnen jullie vinden?*

Dit keer volgen wij de leerlingen niet maar kijken meteen naar de functie van de watergang en het ontstaan van de vijver.

Kraskras door Walcheren loopt een stelsel van watergangen. De Domburgse watergang is er een van. Ze bestaan al vanaf de vroege middeleeuwen. In later tijd gebruikten de boeren de watergangen om hun producten per boot naar Middelburg te kunnen vervoeren. Wanneer u bijv. bij Huis Overwater (het witte huis op Langevielesingel 10) naar het bolwerk aan de overkant kijkt, ziet u daar in een inhammetje de restanten van een tunneltje met een stenen bruggetje. De schuitjes die over de Domburgse watergang kwamen voeren door deze ‘heul’ onder het bolwerk door de stad in. Bij het Armeniaans Schuitvlot werden deze schuitjes vervolgens uitgeladen. De watergangen werden vroeger dus o.a. als verbindingswegen gebruikt.

Nu is een belangrijke functie van de watergangen het afvoeren van het overtollige water naar de Middelburgse vesten, het beheersen van het grondwaterpeil op Walcheren (het water in de watergangen stond vroeger hoger dan nu) en extra waterberging bij overvloedige regenval. Door al dit hemelwater in de watergang is het zoutgehalte van de Domburgse watergang laag (in droge perioden wat hoger). Dit is natuurlijk van invloed op de plantensoorten die in en bij de watergang groeien en op de soorten waterdiertjes die erin leven.

De vijver in Park de Griffioen hoorde oorspronkelijk bij de grote buitenplaats ‘Huize De Griffioen’. Naast het huis lag een langwerpige vijver (het Grand Canal). Deze kwam uit in een komvormige vijver. In eerste instantie waren deze twee waterpartijen van elkaar gescheiden maar in de negentiende eeuw werden ze samengevoegd tot één vijver. ‘Huize De Griffioen’ was op een hoger gelegen kreekkrug gebouwd. Ook het Grand Canal lag op die kreekkrug. Daardoor ligt de vijver in Park de Griffioen hoger dan de Domburgse watergang.

Het water in de vijver was oorspronkelijk zoet water. Maar ruim 20 jaar geleden is de huidige vijver in opdracht van de gemeente Middelburg grondig uitgediept en schoongemaakt. Daarbij is de blauwe kleilaag die het zoute veen afdekte verstoord, zodat het zout zich kon vermengen met het water. Sindsdien is het water in de vijver in Park de Griffioen zouter dan het water in de vlakbij gelegen Domburgse watergang. En dat heeft gevolgen voor de soorten oever- en waterplanten die in deze vijver groeien en de soorten waterdiertjes die erin leven.

Bij onderzoek dat de leerlingen moeten uitvoeren vinden zij dus verschillen tussen de flora en de fauna in de vijver van Park de Griffioen en in de Domburgse watergang. Door in vijver en watergang het zoutgehalte te onderzoeken, door te bedenken wat de functie van de watergang is en door de ontstaansgeschiedenis van de vijver na te gaan, moeten zij bij de presentatie ook tot een redelijke verklaring van deze verschillen kunnen komen. En dat bepaalt mede (niet onbelangrijk voor de leerlingen) welk cijfer zij voor hun onderzoek krijgen.